

Jan van den Noort

Archief Bronwaterleiding Hoeksche Waard (BHW) 1887-1994

- inventaris -



0 |-----| 10 km    ■ bebouwde kom 2003    ■ water    ..... gemeentegrenzen 2003

1. Drinkwatervoorziening Hoeksche Waard West (Goudswaard, Piershil en Nieuw-Beijerland; 1950)
2. NV Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij (1888)
3. DWL-productiebedrijf Beerenplaat (1966)
4. Drinkwaterleiding voor de gemeenten 's-Gravendeel en Strijen (1915)  
Stichting Kilwaterleiding (1924)  
Stichting Bronwaterleiding Hoeksche Waard (1965)

## Inhoudsopgave

INLEIDING .....	3
Oppervlaktewater uit Spui en Kil .....	3
Bronwaterleiding Hoeksche Waard (1965).....	5
Tachtig waterleidingbedrijven in Zuid-Holland .....	6
Waterleidingbedrijf Zuid-Holland-Zuid.....	8
Inventarisatie en overdracht.....	9
Noten .....	11
INVENTARIS.....	14
Bestuur.....	14
Correspondentie .....	14
Distributie Spuiwater.....	15
Productie en distributie Kilwater .....	15
Productie Bronwaterleiding .....	15
Distributie Bronwaterleiding .....	16
Veiligheid en waterkwaliteit (zie ook rubriek Beschermingsplannen).....	18
Personeel .....	18
Administratie .....	19
Jaarverslagen en jaarcijfers .....	20
Waterleidingbedrijf Zuid-Holland-Zuid (WZHZ).....	22
Contacten met andere instellingen.....	23
Beschermingsplannen.....	23
Ontwikkeling en verkoop software .....	24

## Inleiding

Als inleiding op het archief fungeren enkele gedeelten uit Jan van den Noort en Maili Blauw, *Water naar de zee, Geschiedenis van Waterbedrijf Europoort 1874-1999* (Rotterdam 2000). In het boek werd naar voorlopige inventarisnummers verwezen, in de noten bij deze inleiding zijn de definitieve nummers uit de inventaris verwerkt.

### Oppervlaktewater uit Spui en Kil

(*Water naar de Zee*, 45-48)

Op 11 juli 1888 verwierf de NV Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij een concessie van de gemeente Oud-Beijerland om water uit het Spui via buizen te distribueren. Kort na de start had het bedrijf al ruim 700 klanten, waaronder de Marine te Hellevoetsluis. In 1910 werd ook de gemeente Heinenoord vaste klant en een heel stuk later, op 8 september 1950, sloten de gemeenten Goudswaard, Piershil en Nieuw-Beijerland zich aaneen om als Drinkwatervoorziening Hoeksche Waard West drinkwater uit Oud-Beijerland te betrekken en te distribueren.<sup>67</sup>

Aan de oostzijde van het eiland nam een ander waterleidingbedrijf het voortouw. In maart 1913 hadden de gemeenteraden van 's-Gravendeel en Strijen hun instemming betuigd met het voorstel om gezamenlijk water te winnen. Twee jaar later, op 10 maart 1915, werd de 'Drinkwaterleiding voor de gemeenten 's-Gravendeel en Strijen' officieel in gebruik gesteld. Voor de levering van water, afkomstig uit de Dordtsche Kil, moest het bedrijf aanvankelijk nog rekening houden met de getijden. Dankzij een 'bezinkvijver' bij 's-Gravendeel, die in 1917 gereed kwam, had het bedrijf voortaan een voorraadjie achter de hand en dus meer speelruimte. Het eerste jaar werden vanuit het bedrijf 1600 afnemers in 's-Gravendeel en Strijen van water voorzien. In 1916 kon een overeenkomst worden gesloten met Numansdorp, maar de aansluiting met deze buurgemeente kostte nogal wat tijd en moeite. Toen de leiding op 26 juli 1919 eindelijk in gebruik kon worden gesteld deelde nog slechts tweederde van de belangstellenden in de lusten. Directeur D. Buizer verzuchtte: 'Helaas is de aansluiting van Numansdorp van het begin tot het einde een lijdensgeschiedenis te noemen.'<sup>68</sup>

Het lijden was des te heviger omdat het bedrijf flink verlies leed. De Eerste Wereldoorlog had daarin een belangrijk aandeel. Dankzij de sterke prijsstijgingen rezen de kosten voor de aanleg van het leidingnet de pan uit. Buizer opende het jaarverslag over 1920 met de woorden: 'Evenals in de vorige jaren is het geen aangenaam werk om het Verslag te maken. Het telkens weerkerende en steeds stijgende tekort werkt niet bemoedigend.' Buizer weet een en ander aan de bedrijfseconomische opzet van de onderneming. Hij had dat vrijwel zeker anders aangepakt en toen de mogelijkheid zich voordeed greep hij die kans met beide handen aan.<sup>69</sup>

Het Rijksbureau voor Drinkwatervoorziening had in 1923 een rapport geproduceerd over de situatie in de Hoekse Waard. Tot ongenoegen van Buizer was in het rapport geen plaats ingeruimd voor de bestaande productie-installaties in Oud-Beijerland en 's-Gravendeel. 'De vele werkzaamheden, welke het Bureau omhanden heeft', opperde Buizer vriendelijk, 'zullen wel oorzaak geweest zijn, dat de plaatselijke orienteering wat vluchtig was.' Er was meer aan de hand. De gemeenten Mijnsheerenland, Westmaas en Klaaswaal hadden kort tevoren het plan geopperd om de Hoekse Waard met een derde productiebedrijf te verblijden en dat was Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland een beetje te veel van het goede. Om die reden was

Buizer benaderd met het verzoek een plan te maken voor de oostelijke Hoekse Waard, waarin naast de drie genoemde gemeenten ook 's-Gravendeel, Strijen en Puttershoek werden betrokken. Op die manier kreeg de drinkwatervoorziening van de Hoekse Waard een steviger fundament. Kort daarop toonde ook Zuid-Beijerland belangstelling.<sup>70</sup>

In zijn rapport, dat in 1923 verscheen, benadrukte Buizer dat de bestaande werken zo veel mogelijk moesten worden benut. Uiteraard bedoelde hij daarmee eerst en vooral zijn eigen bedrijf in 's-Gravendeel. 'De waterleiding der gemeente Oud-Beijerland kan buiten beschouwing blijven.' Naast eigenbelang had Buizer echter ook enkele steekhoudende argumenten: 'In de eerste plaats is de ligging van den watervang dezer inrichting minder gunstig ten opzichte van de zoutgrens der beneden-rivieren en ten tweede zal deze Maatschappij, in verband met het bestaande tarief en het tot heden uitgekeerde dividend, niet veel gevoelen voor de toetreding tot een nieuwe onderneming.'

Buizer wilde Kilwater inlaten bij 's-Gravendeel en het zuiveren volgens de modernste inzichten. 'In den laatsten tijd zijn verschillende reinigingsmethoden toegepast, waaronder de sterilisatie van drinkwater door middel van chloor bijzondere aandacht verdient. In de Verenigde Staten van Noord-Amerika zijn heden reeds meer dan 5000 toestellen in gebruik.' Chloor bood grote voordelen ten opzichte van de gebruikelijke langzame zandfiltratie. Buizer noemde onder andere de lage kosten, de eenvoudige bediening en de ruimtewinst die ermee werd geboekt. Tenslotte: 'Als voordeel kan ook genoemd worden, dat door de chlorering van het water de bacteriën g e d o o d worden.'<sup>71</sup>

Aan de hand van de verwachte bevolkingsontwikkeling stelde Buizer de maximale aanvangscapaciteit vast op circa 400.000 kubieke meter. Na dertig jaar lag zo'n 700.000 kubieke meter in de rede. 'Mocht in de toekomst een hoger waterverbruik waargenomen worden en blijkt de grafische lijn van het verbruik een te sterke stijging te vertoonen, dan is het noodig de bevolking op te voeden tot beperking van het verbruik tot consumptiedoelinden (in den ruimen zin van het woord), door invoering van het meterstelsel.'

Vrijwel alle betrokken gemeenten stemden in met het voorstel van Buizer. 's-Gravendeel sputterde nog even tegen, maar toen Gedeputeerde Staten de maximumhoogte van de tarieven garandeerde werd ook deze gemeente over de streep getrokken. De uitvoering van de plannen van Buizer viel onder de nieuwe Stichting Kilwaterleiding, waarin alle betrokken gemeenten waren vertegenwoordigd. Op 29 maart 1924 kwam het bestuur van de stichting voor het eerst in vergadering bijeen. Op 1 juli 1927 was het bedrijf klaar voor een nieuwe episode in de geschiedenis van de watervoorziening van de Hoekse Waard.<sup>72</sup>

Directeur Buizer deelde niet in de feestvreugde. Die was inmiddels op non-actief gesteld, omdat hij bij de uitvoering van zijn werkzaamheden onoorbaar zou hebben gehandeld. Een onderzoekscommissie van zwaargewichten pleitte hem vrij van alle blaam, maar een weg terug was er niet.<sup>73</sup>

Buizer zat er met zijn schatting van het gebruik eigenlijk niet eens zoveel naast. Het maximum van 700.000 kubieke meter werd al na acht jaar bereikt, maar vervolgens stagneerde de groei en het duurde tot na de Tweede Wereldoorlog eer opnieuw sprake was van een substantiële toename. Het is moeilijk vast te stellen of de vooroorlogse ingetogenheid aan de verbruikers lag dan wel aan de beperkte productiecapaciteit. Wellicht hoopte men met een bescheiden productiecapaciteit rond te kunnen komen. Zodra de stichting winst maakte werden

de tarieven verlaagd. Eén ding is zeker, regelmatig werden maatregelen genomen om de verspilling van water tegen te gaan. Maar vanaf de jaren vijftig leek het hek van de dam en in 1956 – de productie was juist de miljoen kubieke meter per jaar gepasseerd – greep het bedrijf naar het wapen dat Buizer in 1923 al aankondigde. Razendsnel werden alle gebruikers voorzien van meters en werd het tarief flink verhoogd. Voor de korte termijn bleek dat een effectieve manier om de trend om te buigen, maar het succes was van korte duur.<sup>74</sup>

### **Bronwaterleiding Hoeksche Waard (1965)**

*(Water naar de Zee, 48-50)*

In 1946 had de Kilwaterleiding al te kampen met ernstige capaciteitsproblemen: 'Op dagen van groot verbruik leverde dit bezwaren op, zodat het niet mogelijk was dan in het gehele verzorgingsgebied een voldoende druk te onderhouden.' Toen de toename van het waterverbruik aanhield werd het Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening om raad gevraagd. In 1949 adviseerde dat tot uitbreiding en verbetering van het pompstation en het hoofdleidingnet. Zo geschiedde. Het voorstel om voor Westmaas en Mijnsheerenland water te betrekken van de Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij viel niet in goede aarde.<sup>75</sup>

Toen de werkzaamheden aan pompstation en leidingnet waren afgerond stelde het Rijksinstituut een vergroting van de productiecapaciteit voor, met andere woorden een uitbreiding van de installaties voor winning en zuivering. In het advies van 1949 was een uitbreiding van de bestaande installaties voorzien, maar in 1953 brak het instituut een lans voor grondwaterwinning. Dat was niet alleen eenvoudiger en goedkoper, het zou ook een betere kwaliteit water opleveren dan uit de in toenemende mate vervuilde rivier. Uit verkenningsboringen, destijds voor de gemeente Dordrecht verricht, was gebleken dat in 's-Gravendeel twee 'grondwaterétages' voorkwamen, een op tien tot twintig meter en een op vijftig tot zeventig meter diepte. De bovenste laag stond naar alle waarschijnlijkheid in verbinding met de Kil en bij wateronttrekking zou de rivier dus voor onmiddellijke aanvulling kunnen zorgen, 'zodat het te onttrekken kwantum praktisch onbegrensd is'.<sup>76</sup>

Op advies van het Rijksinstituut werden in 's-Gravendeel een aantal putten geboord en een kleine zuiveringsinstallatie gebouwd. De eerste resultaten vielen tegen. De capaciteit van de putten was gering en het water bevatte nogal wat ammonium en mangaan. Niettemin was de kleine grondwaterinstallatie in 1960 goed voor een kwart van de totale productie. De doorbraak kwam in 1962, toen op basis van aanwijzingen van Provinciale Waterstaat werd besloten om tot een diepte van ruim honderd meter te boren. Daar werd een zandlaag aangetroffen die inderdaad 'overvloedig water van zeer bruikbare samenstelling' leverde. Het bestuur van de Kilwaterleiding liet er vervolgens geen gras over groeien: 'De steeds nog voortgaande verslechtering van het oppervlakte-water deed ons na het gereedkomen der boringen besluiten tot het nemen van proeven ter zuivering van het grondwater over de bestaande zuiveringsinstallatie. De resultaten waren alleszins gunstig, zodat sinds eind oktober uitsluitend grondwater verwerkt wordt.'<sup>77</sup>

Op 1 mei 1965 werd de Kilwaterleiding omgedoopt in Stichting Bronwaterleiding Hoeksche Waard. Numansdorp betrok al bijna vijftig jaar water uit 's-Gravendeel, maar het gaf er al die tijd de voorkeur aan om het zelf onder de gemeentenaren te distribueren. Vanaf 1 januari 1968 nam Numansdorp deel in de stichting en droeg ook de distributie daaraan over.<sup>78</sup>

De Stichting Bronwaterleiding Hoeksche Waard beschikte over voldoende water van een heel behoorlijke kwaliteit, waarmee gemakkelijk de hele Hoekse Waard kon worden voorzien. De maximale capaciteit werd voorlopig afgesteld op 4 miljoen kubieke meter, terwijl de Hoekse Waard toen ongeveer 2,5 miljoen kubieke meter verbruikte. De Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij verkeerde in veel minder gelukkige omstandigheden. Het Spui, de bron van het Oud-Beijerlandse drinkwater, raakte in toenemende mate vervuild, met alle gevolgen van dien voor de kwaliteit van het water. Door een wijziging van het doorstromingsprofiel van die rivier had het bedrijf bovendien steeds meer last van aanslibbing bij de waterinlaat.<sup>79</sup>

Als de Stichting Bronwaterleiding Hoeksche Waard het bedrijf zou overnemen dan had dat beslist aantrekkelijke kanten, zowel voor de verbruikers als voor de aandeelhouders. Op 5 april 1966 bereikte de stichting een overeenkomst met de Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij over het uitkopen van de aandeelhouders en de overname van het bedrijf. Het voorzieningsgebied werd door de betrokken gemeenten ingebracht in de Bronwaterleiding. De gemeente Heinenoord trad op 1 januari 1969 eveneens toe tot het bestuur van de Bronwaterleiding.<sup>80</sup>

Vanaf 1952 betrokken de gemeenten Goudswaard, Piershil en Nieuw-Beijerland ook water uit Oud-Beijerland. Over de overname van hun waterleidingbedrijf Hoeksche Waard West werd lang onderhandeld. Op 1 september 1970 traden ook deze gemeenten toe tot de Stichting Bronwaterleiding Hoeksche Waard. Oud-Beijerland sloot zich ook op die datum aan. Een jaar later werd de productie van de 'Oud-Beijerlandsche' gestaakt.<sup>81</sup>

Vanaf 1 september 1970 werd de hele Hoekse Waard dus vanuit 's-Gravendeel van water voorzien. Op diezelfde datum trad C.J. Willems daar in dienst als adjunct-directeur van de Bronwaterleiding. Tweeënhalf jaar later, op 12 februari 1973, benoemde de stichting hem tot directeur. In die hoedanigheid kreeg hij te maken met het besluit om een tunnel onder de Dordtsche Kil aan te leggen en de rivier plaatselijk te verbreden. Ten gevolge van die werkzaamheden was Willems gedwongen om op zoek te gaan naar nieuwe waterbronnen. Parallel aan de rivier liet hij een aantal nieuwe diepe en ondiepe putten boren. Om bij eventuele calamiteiten te kunnen optreden werd tussen het Hoekse en het Rotterdamse verzorgingsgebied bovendien een koppelleiding aangelegd. De nieuwe waterwinning werd in maart 1975 geleidelijk in bedrijf gesteld en bleek goed te functioneren. Maar: 'Veel aandacht werd aan de geo-hydrologische begeleiding van de waterwinplaats besteed, daar uit de in de afgelopen jaren verrichte studies wel is gebleken dat we hier, voornamelijk door de zeer labiele evenwichten tussen zoet- en zoutgrenzen in de diepe ondergrond, met een marginale situatie te maken hebben.'<sup>82</sup>

### **Tachtig waterleidingbedrijven in Zuid-Holland**

*(Water naar de Zee, 116, 117, 129, 131-132)*

Vergeleken met andere provincies was Zuid-Holland altijd al zeer rijk bedeeld met waterleidingbedrijven. In 1900 waren het er zeventien, in 1910 vijfendertig en in 1929 maar liefst zeventig. In 1938 stond de teller stil bij tachtig. Eenderde van de Nederlandse waterleidingbedrijven zat in Zuid-Holland. Dat aantal zou alleen door samenvoeging kunnen afnemen. Het provinciebestuur van Zuid-Holland had daar wel oren naar. Vooruitlopend op

het in werking treden van de Waterleidingwet riep Gedeputeerde Staten in 1957 de Studiecommissie Organisatie Drinkwatervoorziening in het leven om plannen te beramen tot nadere regeling van de openbare drinkwatervoorziening in de provincie. De studiecommissie meende dat het aantal waterleidingbedrijven in Zuid-Holland flink kon worden gereduceerd. Zij kwam tot een voorzichtige indeling van de provincie in dertien gebieden.<sup>215</sup>

Maar de rijksoverheid opteerde voor veel grotere eenheden. Op 1 november 1975 trad de gewijzigde Waterleidingwet in werking. Hoofdstuk drie, handelend over de reorganisatie van de openbare drinkwatervoorziening, was ingrijpend gewijzigd. De herziene wet legde Provinciale Staten de taak op plannen vast te stellen 'tot reorganisatie van de openbare drinkwatervoorziening in hun provincie, voorzover zulks ter bevordering van de doelmatigheid dier voorziening gewenst is'. De provincies waren gehouden de omvang van de nieuwe distributiegebieden vast te stellen en rechtspersonen aan te wijzen op wie dat gebied zou overgaan. De rijksoverheid hield een vinger aan de pols: 'De plannen behoeven Onze toestemming.' En als de provincie niet snel genoeg over de brug kwam kon het Rijk desnoods zelf een plan vaststellen.<sup>224</sup>

In 1977 had de provincie de sector een plan voorgelegd waarin het grondgebied van de provincie was opgedeeld in vijf verzorgingsgebieden. In 1982 neigde de provincie naar een driedeling, te weten een duinwaterbedrijf in het westen, een grondwaterbedrijf in het oosten en een oppervlaktewaterbedrijf in het zuiden.<sup>241</sup>

De voorgestelde driedeling van Zuid-Holland werd door de meeste waterleidingbedrijven afgewezen. Zelfstandigheid en horizontale integratie met de energiebedrijven waren een groter goed dan de provinciale schaalvergroting, meenden zij. Het zuidoosten van de provincie was minstens zo negatief gestemd, maar de waterleidingbedrijven Alblasserwaard en Vijfheerenlanden, Dordrecht en Hoeksche Waard taptten uit een ander vaatje: 'Wanneer – zoals mag worden aangenomen – aan concentratie niet is te ontkomen, biedt een andere oplossing dan die door de provincie naar voren is gebracht vele voordelen. Die oplossing is gelegen in de vorming van een tweede grondwaterleidingbedrijf, dat voor het gemak "Alt" (alternatief) kan worden genoemd.' Daarin zouden naast de initiatiefnemers de waterleidingbedrijven van Oost-IJsselmonde en Vianen participeren.<sup>249</sup>

Volgens J.J.H. Hofstede, verantwoordelijk beleidsambtenaar ter provincie, was er wel ruimte voor zo'n bedrijf, '...alleen Rotterdam vond dat toen niet goed ... [De] Hoeksche Waard kon ze plat gezegd niet zo heel veel schelen. Maar dat Dordrecht daarin zat dat was natuurlijk voor Rotterdam niet te pruimen ... Als Alt er was gekomen dan was Dordrecht voorzien vanuit Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden. Daar lagen forse uitbreidingsplannen. Daar had je diepgrond-waterwinningen en oevergrondwaterwinningen naast de rivier... Kijk, de Hoeksche Waard dat was een grondwaterwinning met een leidinkje naar Rotterdam. Maar als Dordrecht ... d'r afvalt dan valt er een aantal kubieke meters af.' En dat was voor Rotterdam een breekpunt. 'Zolang Rotterdam maar één kuub kan verkopen dan gaan ze mee. Op het moment dat daar een gat in komt, en dat was in dit geval, dan zijn ze tegen ... Ik heb altijd de indruk gehad dat het [DWL-directeur] Kleijwegt niet zo heel veel uitmaakte, die reorganisatie, als hij z'n water maar kwijt kon.'<sup>250</sup>

M.W. Schakel, bestuurslid van Alblasserwaard en Vijfheerenlanden was perplex: 'En wat gebeurt er?? Terwijl bij de provinciale driedeling tientallen miljoenen kubieke meters

drinkwater tussen Zuid, West en Oost heen en weer stromen om over en weer te leveren, wordt het enige "self-supporting" vierde waterleidingbedrijf Alt, het enige bedrijf dat inderdaad winning, produktie en distributie in één hand heeft van de tafel geveegd. Onvoorstelbaar. Hier wordt het kind met het drinkwater weggegooid.<sup>1251</sup>

Door een speling van het lot kwam gedeputeerde Noorland in 1985 in het Alt-kamp terecht. Zijn benoeming tot burgemeester van Dordrecht bracht andere loyaliteiten met zich mee. Grappig genoeg was de nieuwe gedeputeerde afkomstig uit het Alt-kamp. Gedeputeerde S. Overwater was geboren en getogen in Strijen en al vanaf 1965 bestuurslid van de Bronwaterleiding Hoeksche Waard. Ook hij werd in zijn nieuwe positie geconfronteerd met lastige loyaliteitsvraagstukken. Hij voelde het als verraad aan zijn eigen mensen, maar voerde niettemin het beleid van Gedeputeerde Staten loyaal uit. Gevraagd naar zijn kansen om de vijftientig dwarsliggende waterleidingbedrijven te overtuigen was het resolute antwoord: 'Vast niet, maar ik ga het wel proberen en ik ga ervanuit dat het wel lukt. Overigens hebben de waterleidingbedrijven alle kans gehad om zelf iets te doen en daar is niets uitgekomen. Dat is jammer maar een feit.'<sup>1252</sup>

De kaarten waren geschud, het plan kon rekenen op een meerderheid in Provinciale Staten, de trekkers hadden zich bereid verklaard en het was dus eigenlijk een kwestie van de procedure netjes afwerken. Overwater had daar overigens zijn handen aan vol. Af en toe leek het of er maar één provinciaal beleidsterrein was: de drinkwatervoorziening. Op 29 oktober 1985 kon Gedeputeerde Staten het plan niettemin voorleggen aan Provinciale Staten. Een maand later op 29 november viel het besluit tot vaststelling van het reorganisatieplan en de driedeling van Zuid-Holland.<sup>1253</sup>

### **Waterleidingbedrijf Zuid-Holland-Zuid**

C.J. Willems, directeur van de BHW had de besluitvorming rond de reorganisatie vanaf het prille begin op de voet gevolgd: 'Ik ging dan loeivroeg, zes uur weg, want anders kon je niet door het verkeer, en ik wou er wezen als het [began], ik zat er tot de laatste snik, praatte na de tijd met iedereen, je zag gewoon dat het die kant opging ... ik dacht ik moet weten hoe het zit, want ik ga niet tegen de bierkaai vechten. En toen zei iedereen: ja joh, maar het wordt wel wat, want de grote fout is dat het niet op doelmatigheid wordt gemaakt, maar het wordt op haalbaarheid gemaakt en daar pakken we ze op aan, enzovoort. Ja, dat bleek allemaal niks te zijn. Toen ik dat dus zag ... toen de Staten dus eigenlijk universeel voor het plan stemden en zeiden we gaan ons daarachter stellen, we gaan naar de Raad van State enzovoort, toen stapte ik van de publieke tribune af. De heer Kleijwegt [DWL Rotterdam] zat twee of drie rijen boven mij rechts, en toen zei ik tegen mijn vrouw ik wacht hem dus nu op in de gang.'<sup>1254</sup>

Willems maakte een afspraak met Kleijwegt en informeerde zijn bestuur: 'Toen heb ik razendsnel mijn bestuur toegesproken ... ik zei: ... we moeten honderdtachtig graden draaien, we moeten gewoon draaien. We gaan niet meer meedoen. Want er waren inmiddels bij Alt een paar ... dingen voorgevallen ... met de Alblasserwaard en met Dordrecht, waardoor we zeiden het komt toch niet zoals het wezen moet ... Toen heb ik gezegd oké, ik stop de oorlog ... ik vind het leuk een tijdje, maar op het moment dat je dus voor een verloren variant de hele dag je energie met advocaten moet inzetten, en het uiteindelijk niks wordt, dan bouw ik liever iets op aan de kant die aan zet is.'<sup>1255</sup>



Begin 1986 rapporteerde Kleijwegt aan wethouder Van der Pols over zijn contacten met Willems. Hij stelde vast dat de BHW 'nogal teleurgesteld' was over zijn partners in Alt. Drinkwaterleiding de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden was 'volop bezig een nieuwe directeur aan te trekken, zonder overigens de andere Alt-partners daarin te betrekken.' De onafhankelijke opstelling van GEB Dordrecht, inmiddels omgevormd tot NV Regionaal Energiebedrijf Dordrecht (RED), had eveneens kwaad bloed gezet. Tegen die achtergrond overwoog de BHW 'een vrijwillige toenadering tot Rotterdam c.q. Zuid Holland-Zuid.' Kleijwegt kon zich vinden in de voorwaarden die Willems stelde, maar: 'Veel belangrijker lijkt de opening om tot de vorming van ZHZ te komen ... nog belangrijker de voorbeeldfunctie die er vanuit gaat en als allerbelangrijkste facet het voorkomen van de vorming van Alt.'<sup>256</sup>

Rotterdam en de BHW kwamen vrij snel tot overeenstemming. De samenwerking werd in mei 1986 vastgelegd in een intentieverklaring en mei 1987 bezegeld in een samenwerkings- en een leveringsovereenkomst. Vanaf 26 september 1987 kocht de BHW water in via het DWL-productiebedrijf Beerenplaat. Op die manier werd een grotere leveringszekerheid gerealiseerd en kon de voorgenomen investering in een onthardingsinstallatie achterwege blijven. Het grondwaterstation 's-Gravendeel bleef beschikbaar als nooddrinkwatervoorziening. Willems kreeg een aanstelling bij de DWL als adjunct-directeur, en werd belast met de vorming van Waterleidingbedrijf Zuid-Holland-Zuid.<sup>257</sup>

Dat snelle resultaat was slechts mogelijk omdat de BHW de beschikking had over een rechtstreekse verbinding met de Beerenplaat. Willems had in 1973 al grote leidingen gelegd naar de Beerenplaat, 'als noodleiding, als er ooit wat zou gebeuren bij het leggen van de Kiltunnel of het verbreden van de Dordtsche Kil. Daar zei iedereen toen van: "Nou dat is het touw waarmee ze je zullen ophangen." Maar ... ik ga niet mijn carrière ophangen aan een verkeerde leiding, dus ik leg hem tot aan de Beerenplaat op goeie dikte. En dat bleek toen: die konden we zomaar openzetten.'<sup>258</sup>

### **Inventarisatie en overdracht**

Bij het schrijven van *Water naar de zee* konden Maili Blauw en ik terugvallen op het archief van Stichting Bronwaterleiding Hoeksche Waard, te 's-Gravendeel. Het bevat niet alleen een schat aan informatie over het eigen verleden. Het verschaftte ons tevens inzicht in de reorganisatie van de drinkwatervoorziening in Zuid-Holland, en in het fusieproces dat in 1992 uitmondde in de vorming van de NV Waterleidingbedrijf Zuid-Holland-Zuid (WZHZ) (invnr. 314-347).

BHW-directeur Willems had die informatie verzameld om een ferme partij mee te kunnen blazen in de reorganisatie van de sector; en met succes. In 1992 werd hij benoemd tot directeur van de toen nog lege NV WZHZ. Na toetreding van de overige fusiepartners kreeg de NV een nieuwe naam: Waterbedrijf Europoort (WBE). Willems had de leiding over een bedrijf dat tientallen malen groter was dan het bedrijf in 's-Gravendeel.

Het BHW-archief geeft tevens een fraaie inkijk in de organisatie van de Nederlandse waterleidingbedrijven. Die werden in de jaren tachtig verplicht om beschermingsplannen te maken, opdat ook bij calamiteiten over voldoende water kon worden beschikt. Directeur Willems was lid van de 'Werkgroep Beoordeling beschermingsplannen van waterleidingbedrijven'. Het archief van Bronwaterleiding Hoeksche Waard bevat daarom een groot aantal beschermingsplannen (invnr. 372-406).

Een derde terrein waarop directeur Willems de grenzen van de eigen organisatie met enig succes verkende was dat van de ontwikkeling en verkoop van software voor de administratie van nutsbedrijven. Ook daarover is in het BHW-archief het een en ander te vinden (invnr. 407-413).

Willems heeft inmiddels afscheid genomen. Waterbedrijf Europoort fuseerde dit jaar met het Zeeuwse Delta Waterbedrijf en heet sindsdien NV Evides. Een beroep op Evides, als eigenaar van het archief van Bronwaterleiding Hoeksche Waard, om het historisch waardevolle materiaal te ontsluiten werd gehonoreerd. Medio 2004 werd de inventarisatie ter hand genomen.

Menig inventaris wordt geteisterd door allerhande koppen, kopjes en tussenkopjes en is mede daardoor sterk gefragmenteerd. Bij dit project werd nadrukkelijk gekozen voor slechts één hiërarchisch niveau, de thematische indeling. De beschrijving achter het inventarisnummer bestaat uit drie onderdelen, te weten de hoofdomschrijving, het tijdvak waarin de archiefstukken zijn vervaardigd en zo nodig een nadere omschrijving.

Tevens werd een voorkeur aan de dag gelegd voor grote beschrijvingseenheden met een heldere omschrijving. Op die manier kon ook de fragmentatie op dossierniveau wat worden teruggedrongen. Dergelijke generalisaties vereisen uiteraard historische kennis van zaken. In het artikel 'Creatieve alternatieven voor de vertrouwde methodes van gisteren' in het *Archievenblad* van december 2000 hield ik een pleidooi voor een ruimere inzet van inhoudelijke deskundigheid. Ik toonde aan dat die ruimhartigheid niet altijd tot een hogere kostprijs hoeft te leiden; integendeel.

Eind 2004 kon het archief worden overgedragen aan Stadsarchief Dordrecht.

Jan van den Noort  
Rotterdam, 8 oktober 2004

## Noten

(omgenummerde noten van *Water naar de Zee*)

- 1-60 nvt
- 61 voorl. invnr. 209 = invnr. 349.
- 62-66 nvt
- 67 Archief BHW, invnr. 4. Aanvang distributie Hoeksche Waard-West, 1-6-1952. 'Nota betreffende waardebevestiging en overname van "Drinkwatervoorziening Hoeksche Waard West"', januari 1968; Archief BHW, invnr. 40. 'Rapport inzake het bepalen van de overnemingswaarde van de "Drinkwatervoorziening Hoeksche Waard West"', 22-8-1969 (Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening); *Ibidem*.
- 68 Gemeenschappelijke regeling vastgesteld in Raadsvergadering 's-Gravendeel 8-3-1913 en Strijen 19-3-1913. *Jaarverslag Drinkwaterleiding voor de Gemeenten 's-Gravendeel en Strijen 1915*; Archief BHW, invnr. 232. *Ibidem 1919*; Archief BHW, invnr. 236. *Ibidem 1920*, bijlage 15a en 15b; Archief BHW invnr. 237. *Drinkwatervoorziening in Nederland 1913-1938. Gedenkboek ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Centrale Commissie voor Drinkwatervoorziening en van het Rijksbureau voor Drinkwatervoorziening* ('s-Gravenhage 1938), 55 en 59. Op 16-3-1916 overeenkomst met Numansdorp; Archief BHW, invnr. 56.
- 69 *Jaarverslag Drinkwaterleiding voor de Gemeenten 's-Gravendeel en Strijen 1920*; Archief BHW, invnr. 237.
- 70 *Plan betreffende de drinkwatervoorziening van het oostelijk deel van de Hoeksche Waard, samengesteld in opdracht van Heeren Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door D. Buizer*, juni 1923; Archief BHW, invnr. 45. *Drinkwatervoorziening in Nederland 1913-1938*, 55: een eerder plan van het Rijksbureau voor een rivierwaterleiding bij Strijensas t.b.v. Voorne-Putten en de Hoekse Waard. Zuid-Beijerland besloot op 27-2-1924 om toe te treden tot de combinatie; *Jaarverslag Drinkwaterleiding voor de Gemeenten 's-Gravendeel en Strijen 1923*; Archief BHW, invnr. 240. *Jaarverslag Kilwaterleiding 1924*; Archief BHW, invnr. 241.
- 71 Het chloorapparaat werd 9-5-1923 in gebruik genomen.
- 72 A.H. Günther, *Drinkwatervoorziening in Nederland* (Alphen aan den Rijn 1934), 195: ingrijpend toezicht van GS. *Jaarverslag Drinkwaterleiding voor de Gemeenten 's-Gravendeel en Strijen 1923*, 7; Archief BHW, invnr. 240. *Jaarverslag Kilwaterleiding 1924*, 1; Archief BHW, invnr. 241. De Kilwaterleiding nam ook de en groslevering aan Numansdorp over; *Drinkwatervoorziening in Nederland 1913-1938*, 59.
- 73 *Rapport van de commissie van onderzoek, welke ingesteld is door het Bestuur der Stichting 'Kilwaterleiding' inzake de beschuldigingen tegen den directeur Buizer ingebracht*, augustus 1927; Archief BHW, invnr. 9.
- 74 *Jaarverslag Kilwaterleiding 1929*, 1; Archief BHW, invnr. 246. *Ibidem 1934*, 6; Archief BHW, invnr. 251. *Ibidem 1950*, 1; Archief BHW, invnr. 267. *Ibidem 1956*; Archief BHW, invnr. 273: vrijwel alle huizen voorzien van meters, was 68 procent, is nu 97 procent. Sterke afname verbruik in tweede helft van het jaar. *Ibidem 1961*: tariefverhoging per 1-1-1962. Op 4-11-1960 aanvaardt het bestuur een door de directie opgesteld urgentieprogramma.

- 75 Het jaar 1947 was in een ander opzicht eveneens opmerkelijk. Op een uitzonderlijk droge zomer volgde een najaar met zeer lage rivierstanden, waardoor het zoute zeewater gedurende de vloed ver landinwaarts kon doordringen. De smaakgrens van het Kilwater werd vaak aanmerkelijk overschreden. *Jaarverslag Kilwaterleiding 1947*; Archief BHW, invnr. 264: 'Dit bezwaar had zich tijdens het bestaan van het bedrijf nog nimmer voorgedaan.' (12-11-1947: 2500 mg chloorion per liter.) *Ibidem 1953*, 5; Archief BHW, invnr. 270: eind februari 6510 mg chloorion per liter. *Ibidem 1949*; Archief BHW, invnr. 266.
- 76 *Rapport inzake de toekomstige waterwinning van de Kilwaterleiding*, november 1953 (Rijksinstituut voor Drinkwatervoorziening); Archief BHW, invnr. 60.
- 77 *Jaarverslag Kilwaterleiding 1962*, 1; Archief BHW, invnr. 279.
- 78 *Jaarverslag BWH 1965*; Archief BHW, invnr. 282. *Jaarverslag Kilwaterleiding 1956*; Archief BHW, invnr. 273: overeenkomst met Numansdorp liep af. 1960: overeenstemming met Numansdorp voorlopig voor vijf jaar. 5-9-1967: Numansdorp stemt in met overdracht Gemeentelijk Waterleidingbedrijf Numansdorp.
- 79 'Nota betreffende waardebepalings en overname van "Drinkwatervoorziening Hoeksche Waard West"', januari 1968; Archief BHW, invnr. 40.
- 80 Aankoop van de aandelen tegen een koers van 610 procent. Overeenkomst 5-4-1966; Archief BHW, invnr. 4.
- 81 *Jaarverslag Kilwaterleiding 1961 en 1963*; Archief BHW, invnr. 278 en 280: koppelleiding met Hoeksche Waard West. 28-11-1967: begin onderhandelingen met Hoeksche Waard West. Op 11-4-1968 Gemeente Heinenoord akkoord met overdracht waterleidingbedrijf per 1-1-1969. 2-5-1969 B & W Oud-Beijerland: in principe bereid deel te nemen aan BHW. Treedt 1-9-1970 na beëindiging van de concessie toe.
- 82 *Jaarverslag BHW 1974*, 8; Archief BHW, invnr. 291. *Jaarverslag BHW 1975*, 8; Archief BHW, invnr. 292.
- 83-124 nvt
- 125 voorl. invnr. 161 = invnr. 231.
- 126-146 nvt
- 147 voorl. invnr. 172 = invnr. 45.
- 148-214 nvt
- 215 'Ambtelijke nota inzake de (re)organisatie van de drinkwatervoorziening in Zuid-Holland', 15-9-1982; WBE-archieff, 109-1.
- 216-223 nvt
- 224 *Waterleidingwet 6 april 1957* (stb.150).
- 225-240 nvt
- 241 'Ambtelijke nota inzake de (re)organisatie van de drinkwatervoorziening in Zuid-Holland', 15-9-1982, 24; WBE-archieff, 109-1.
- 242 nvt
- 243 voorl. invnr. 5. = invnr. 322.
- 244 voorl. invnr. 18 = invnr. 324.
- 245-248 nvt
- 249 'Nota: Alternatief op het provinciale plan om te komen tot drie waterleidingbedrijven

- in de provincie Zuid-Holland', 22-10-1984; Archief BHW, invnr. 324.
- 250 Interview Hofstede 8-10-1999.
- 251 Inspraak door M.W. Schakel inzake de reorganisatie van de drinkwatervoorziening, voor de statencommissie Waterhuishouding en Waterschappen van de provincie Zuid-Holland, 4-4-1985, 3; WBE-archief, doos 109-2. B & W Dordrecht en Vianen, Bronwaterleiding Hoeksche Waard, Drinkwaterleiding de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden aan GS, 14-11-1985; Archief BHW, invnr. 326.
- 252 'Nieuwe Zuidhollandse gedeputeerde Overwater houdt onverkort vast aan reorganisatiebeleid van zijn voorganger', In: *H2O* 18 (1-8-1985), 346-347. Interview Overwater 21-10-1999.
- 253 Notulen commissie Waterhuishouding en waterschappen, 10-10-1985, 9; Archief BHW, invnr. 326.
- 254 Interview Willems, 12-10-1999.
- 255 Ibidem.
- 256 Directeur DWL Rotterdam aan wethouder Bedrijven, 16-1-1986; WBE-archief, doos 121-1.
- 257 'Intentieverklaring', 13-5-1986; WBE-archief, doos 121-1. De samenwerkings- en de leveringsovereenkomst werden op 7-5-1987 ondertekend; WBE-archief, doos 121-2. Op die dag werd ook een overeenkomst voor levering t.b.v. de drinkwatervoorziening in buitengewone omstandigheden ondertekend.
- 258 Interview Willems, 12-10-1999.
- 259-262 nvt
- 263 voorl. invnr. 14 = invnr. 329.
- 264-267 nvt
- 268 voorl. invnr. 38 = invnr. 326.
- 269-283 nvt
- 284 voorl. invnr. 38 = invnr. 326.
- 285-342 nvt

# Inventaris

## Bestuur

- 1 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1902-1966 Geschreven notulen Algemene vergadering van aandeelhouders
- 2 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1927-1933 Geschreven notulen bestuursvergaderingen
- 3 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1948-1966 Geschreven notulen bestuursvergaderingen
- 4 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1911-1978 Varia o.a. statuten, verkoop aandelen aan BHW
- 5 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1915-1924 agenda's, notulen, presentie- en besluitenlijsten Commissie Drinkwaterleiding [zeer onvolledig]
- 6 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1915-1923 Geschreven notulen Commissie Drinkwaterleiding Kilwaterleiding 1924-1927 Geschreven notulen algemeen en dagelijks bestuur
- 7 Kilwaterleiding 1925-1954 Notulen algemeen en dagelijks bestuur
- 8 Kilwaterleiding 1925-1964 Gemeenschappelijke regeling, statuten, reglementen, instructies
- 9 Kilwaterleiding 1926-1928 Conflict met directeur Buizer
- 10 Kilwaterleiding 1933-1963 Index op notulen
- 11 Kilwaterleiding 1955-1965 Notulen algemeen en dagelijks bestuur
- 12 Kilwaterleiding 1924-1964 Varia
- 13 Bronwaterleiding 1965-1994 Gemeenschappelijke regelingen, statuten, reglementen
- 14 Bronwaterleiding 1966-1969 Notulen algemeen en dagelijks bestuur met enkele bijlagen
- 15 Bronwaterleiding 1970-1973 Notulen algemeen en dagelijks bestuur met enkele bijlagen
- 16 Bronwaterleiding 1970-1994 Presentielijsten
- 17 Bronwaterleiding 1974-1977 Notulen algemeen en dagelijks bestuur met enkele bijlagen
- 18 Bronwaterleiding 1978-1982 Notulen algemeen en dagelijks bestuur met enkele bijlagen
- 19 Bronwaterleiding 1981-1991 Besprekingsverslagen chefsvergadering
- 20 Bronwaterleiding 1982, 1987-1990 Besprekingsverslagen Administratieve dienst, directie met hoofdafdelingschefs
- 21 Bronwaterleiding 1983-1987 Notulen algemeen en dagelijks bestuur met enkele bijlagen
- 22 Bronwaterleiding 1988-1994 Notulen algemeen en dagelijks bestuur met enkele bijlagen

## Correspondentie

- 23 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1912-1924 Ingekomen en uitgaande post
- 24 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1915-1923 Ingekomen post A-M
- 25 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1915-1923 Ingekomen post N-Z
- 26 Kilwaterleiding 1925 Ingekomen en uitgaande post A-Z
- 27 Kilwaterleiding 1925 Ingekomen en uitgaande post [ongeordend]
- 28 Kilwaterleiding 1926 Ingekomen en uitgaande post [ongeordend]
- 29 Kilwaterleiding 1927 Ingekomen en uitgaande post [ongeordend]
- 30 Kilwaterleiding 1928 Ingekomen en uitgaande post [ongeordend]
- 31 Kilwaterleiding 1929 Ingekomen en uitgaande post [ongeordend]

- 32 Kilwaterleiding 1930 Ingekomen en uitgaande post [ongeordend]
- 33 Kilwaterleiding 1931 Ingekomen en uitgaande post [ongeordend]
- 34 Kilwaterleiding 1932-1964 Ingekomen en uitgaande post
- 35 Bronwaterleiding 1965-1994 Ingekomen en uitgaande post
- 36 Bronwaterleiding 1972-1994 Ingekomen en uitgaande post bestuursdossier
- 37 Bronwaterleiding 1975-1980 Ingekomen en uitgaande post A-Z
- 38 Bronwaterleiding 1975-1988 Correspondentie met VEWIN
- 39 Bronwaterleiding 1979-1981 Ingekomen en uitgaande post A-Z

### **Distributie Spuiwater**

- 40 Drinkwatervoorziening Hoeksche Waard West 1924-1970
- 41 Drinkwatervoorziening Heinenoord 1940-1968

### **Productie en distributie Kilwater**

- 42 Aanleg 1913-1914 Aantekeningen bouw productiebedrijf en watertoren
- 43 Aanleg 1913-1915 Aantekeningen aanleg leidingnet
- 44 Aanleg 1914-1919 Rapporten fitters
- 45 Aanleg 1919-1928 Plannen voor en correspondentie over de uitbreiding
- 46 Aanleg circa 1920-1938 Index tbv magazijnadministratie, fittersrapporten en dienstleidingen
- 47 Aanleg 1925 Bestek en voorwaarden, overeenkomsten
- 48 Aanleg 1925 Levering buizen
- 49 Aanleg 1925-1927 Dag- en weekrapporten uitbreidingswerkzaamheden
- 50 Aanleg 1929-1964 Plannen voor en correspondentie over de uitbreiding en de elektrificatie
- 51 Aanleg (1926) 1934-1941 (1956) Rapporten fitters [met tekening in kaartenbak]
- 52 Aanleg 1929-1938 Werk van openbaar belang
- 53 Aanleg 1939-1945 en [zj] Opdrachten fitters en controleur
- 54 Aanleg 1946-1953 Kostprijsberekening leidingen
- 55 Waterlevering 1914-1964 Voorwaarden en tarieven voor de levering van water
- 56 Waterlevering 1916-1967 Aan Numansdorp
- 57 Waterlevering [circa 1930] Aansluitingen (namen en adressen)
- 58 Waterlevering 1924-1927 Meteropname 's-Gravendeel en Strijen
- 59 Varia 1915-1943 Rapport machinist, Verklaringen van houders van luxe auto's dat ze voor de schoonmaak geen leidingwater zullen gebruiken, Waarschuwingen, Woningonderzoek, 's-Gravendeel, Stichting Dr. Bossers' zwem- en badinrichting, 's-Gravendeel
- 60 Varia 1953 Rapport van Rijksinstituut voor de drinkwatervoorziening inzake de toekomstige waterwinning van de Kilwaterleiding

### **Productie Bronwaterleiding**

- 61 Bestek, bouwtekeningen, plattegronden en schema's 1962-1991 's-Gravendeel, Oud-Beijerland en Klaaswaal
- 62 Grondwateronderzoek 1948-1980 Drechtsteden, Hoekse Waard en Oost-IJsselmonde
- 63 Grondwateronderzoek 1968-1982 Metingen varia
- 64 Grondwateronderzoek 1972-1974 IWACO [= International Water Supply Consultants cq Adviesbureau voor watervoorziening, later Adviesbureau voor Water en Milieu]

- 65 Grondwateronderzoek 1972-1976 Rijks Geologische Dienst
- 66 Grondwateronderzoek 1972-1978 Dienst Grondwaterverkenning TNO
- 67 Grondwateronderzoek 1973-1978 Druk- en stijghoogtegrafieken van verkenningsboringen
- 68 Grondwateronderzoek 1975-1978 Peilingen en chloridenmetingen van productieputten
- 69 Grondwateronderzoek 1975-1979 IWACO
- 70 Grondwateronderzoek 1979 IWACO, Geohydrologische inventarisatie grondwaterpompstation 's-Gravendeel
- 71 Grondwateronderzoek 1979 TV-inspectie bron 112 en 116
- 72 Grondwateronderzoek 1979-1980 IWACO, Geohydrologisch jaarverslag
- 73 Grondwateronderzoek 1980-1987 IWACO
- 74 Grondwateronderzoek 1981 IWACO, Geohydrologisch jaarverslag
- 75 Grondwateronderzoek 1981-1984 IWACO, periodieke rapportage van geohydrologische gegevens betreffende het grondwaterpompstation te 's-Gravendeel tbv Commissie Grondwaterwet Waterleidingbedrijven
- 76 Grondwateronderzoek 1982 IWACO, Geohydrologisch jaarverslag
- 77 Grondwateronderzoek 1983 IWACO, Geohydrologisch jaarverslag
- 78 Grondwateronderzoek 1984-1986 IWACO, Geohydrologisch jaarverslag
- 79 Grondwateronderzoek 1987 IWACO, Geohydrologisch jaarverslag
- 80 Grondwateronttrekking 1963-1980 Putten
- 81 Grondwateronttrekking 1968-1983 Wet- en regelgeving
- 82 Grondwateronttrekking 1976-1977 Klacht Niemansverdriet ivm droogvallen van zijn wel
- 83 Vergunning 1935-1983 Inspectie der Domeinen
- 84 Vergunning 1962-1981 Grondwaterwinning
- 85 Vergunning 1974-1990 Lozing afvalwater
- 86 Waterwingebied 1968-1984 Ontheffing camping Heijkoop
- 87 Waterwingebied 1971-1985 Clandestiene vuilstort 's-Gravendeel
- 88 Waterwingebied 1971-1978 Verbreding Dordtsche Kil
- 89 Waterwingebied 1972-1981 Ontheffingen
- 90 Waterwingebied 1974-1980 Aanleg Kiltunnel, kosten verplaatsen waterwinning
- 91 Waterwingebied 1982-1985 Ontheffing overnachtingshaven Dordtsche Kil
- 92 Waterwingebied 1984-1985 Vergunning grondwateronttrekking bij bouw zuiveringsinstallatie Numansdorp
- 93 Waterwingebied 1985-1986 Vergunning storten baggerspecie door Rijkswaterstaat in Hollandsch Diep
- 94 Varia 1969-1984 Overzicht van infrastructuur, investeringen, productie, distributie en personeel
- 95 Varia circa 1974-1988
- 96 Varia 1984 Verbouwing hoofdingang Kilweg

### **Distributie Bronwaterleiding**

- 97 Koppelleiding met DWL-productiebedrijf Berenplaat 1969-1990 Correspondentie, foto's
- 98 Koppelleiding met DWL-productiebedrijf Berenplaat 1973-1975 Bestek en tekeningen
- 99 Koppelleiding met DWL-productiebedrijf Berenplaat 1974-1991 Waterlevering aan Hoekse Waard, 's-Gravendeel als reservevoorziening
- 100 Koppelleiding met DWL-productiebedrijf Berenplaat 1986-1987 Opjaagstation Oud-Beijerland
- 101 Koppelleiding met DWL-productiebedrijf Berenplaat 1987 Ingebruikstelling 26 september 1987



- 102 Leidingen 1961-1986 Aansluiting verspreide percelen
- 103 Leidingen 1970-1977 Tekeningen en afrekeningen volgens gemeenschappelijke regeling
- 104 Leidingen 1971-1977 Transportleiding 1: 's-Gravendeel - Oud Beijerland via Maasdam
- 105 Leidingen 1971-1977 Transportleiding 2: 's-Gravendeel - Oud Beijerland via Klaaswaal
- 106 Leidingen 1971-1988 Registratie, zonering, leveringszekerheid
- 107 Leidingen 1971-1990 Asbest, documentatie en correspondentie
- 108 Leidingen 1972-1990 Leidingen in en verbindingen met andere verzorgingsgebieden
- 109 Leidingen 1973-1977 en 1988 Roestklachten Strijen, Numansdorp en 's-Gravendeel
- 110 Leidingen 1976-1977 schoonmaken
- 111 Leidingen 1976-1980 standpijpen
- 112 Leidingen 1977-1985 renoveren, cementeren
- 113 Leidingen 1982-1984 Bodemverontreiniging
- 114 Leidingen [zj circa 1984-1985] Drukzone oost tekeningen
- 115 Leidingen [zj circa 1984-1985] Drukzone west tekeningen
- 116 Leidingen 1986 Oud-Beijerland, akten en foto's
- 117 Leidingen 1971-1979 Varia
- 118 Waterlevering 1964-1979 Voorwaarden en tarieven voor de levering van water
- 119 Waterlevering 1971-1988 Grootverbruikers capaciteitstarieven
- 120 Waterlevering 1972-1984 Brandkranen, brandblussers, bluswater
- 121 Waterlevering 1974-1982 Consumentengids, reacties nav artikelen over prijs en kwaliteit van drinkwater
- 122 Waterlevering 1978-1989 Woonwagenkamp Oud-Beijerland
- 123 Waterlevering 1980-1990 Voorwaarden en tarieven voor de levering van water
- 124 Waterlevering 1981-1989 Waterverbruik tijdens voetbalwedstrijden
- 125 Waterlevering 1986-1991 Verbruikersgegevens, verstrekking aan derden
- 126 Watermeters 1970-1985 Overzicht Goudswaard
- 127 Watermeters 1970-1985 Overzicht 's-Gravendeel
- 128 Watermeters 1970-1985 Overzicht Heinenoord
- 129 Watermeters 1970-1985 Overzicht Klaaswaal, Mijnsheerenland, Numansdorp, Westmaas
- 130 Watermeters 1970-1985 Overzicht Maasdam
- 131 Watermeters 1970-1985 Overzicht Nieuw-Beijerland
- 132 Watermeters 1970-1985 Overzicht Oud-Beijerland
- 133 Watermeters 1970-1985 Overzicht Piershil
- 134 Watermeters 1970-1985 Overzicht Puttershoek
- 135 Watermeters 1970-1985 Overzicht Strijen
- 136 Watermeters 1970-1985 Overzicht Zuid-Beijerland
- 137 Watermeters 1969-1986 Varia
- 138 Watermeters 1974-1989 Meteropname op afstand en tbv Voorne Putten
- 139 Varia 1917-1987 Watertorens 's-Gravendeel, Klaaswaal en Strijen
- 140 Varia 1973-1978 Staat van werkzaamheden Distributieafdeling
- 141 Varia 1975-1990 Bedrijfswagens
- 142 Varia 1978-1990 Voorlichting
- 143 Varia 1985 Bewakings- en besturingssysteem
- 144 Varia 1989 Imago-onderzoek BHW

## **Veiligheid en waterkwaliteit (zie ook rubriek Beschermingsplannen)**

- 145 Bescherming en hulpverlening 1938-1988
- 146 Bescherming en hulpverlening 1939-1954 's-Gravendeel, Hoekse Waard
- 147 Bescherming en hulpverlening 1962-1994 Nooddrinkwatervoorziening: documentatie en correspondentie
- 148 Bescherming en hulpverlening 1966-1982 Nederlandse Vereniging zelfbescherming bedrijven en inrichtingen (NVZBI)
- 149 Bescherming en hulpverlening 1982-1989 Nederlandse Vereniging Bedrijfhulpverlening (NVB)
- 150 Bescherming en hulpverlening 1983-1988 Rampenplannen Klaaswaal en Binnenmaas
- 151 Bescherming en hulpverlening 1987-1990 Nooddrinkwatervoorziening vanuit 's-Gravendeel
- 152 Drinkwateronderzoek 1917-1929, 1967-1971 Spuiwater
- 153 Drinkwateronderzoek (1943) 1957-1991 Kilwater en Bronwater
- 154 Drinkwateronderzoek 1989 Monstername
- 155 Drinkwateronderzoek 1990 Monstername
- 156 Drinkwateronderzoek 1991 Monstername
- 157 Fluoridering 1960-1983
- 158 Ontharding 1936-1986 Documentatie installaties
- 159 Ontharding 1952-1985 Algemene documentatie
- 160 Ontharding 1965-1983 Ontharding BHW
- 161 Ontharding 1984-1987 Ontharding BHW
- 162 Verontreiniging 1980-1986 Bodemverontreiniging Strijen en Nieuw-Beijerland (vuilstort Langeweg en slibdepot)
- 163 Verontreiniging 1980-1987 Lood en koper
- 164 Verontreiniging 1980-1989 Bestrijdingsmiddelen, o.a. methylbromide en bentazon
- 165 Verontreiniging 1984-1989 Nitraat
- 166 Verontreiniging 1986-1990 Aeromonas bacterie
- 167 Wet- en regelgeving 1965-1990 Provinciale verordening bescherming waterwingebieden
- 168 Wet- en regelgeving 1987-1991 Provinciaal Grondwaterbeschermingsplan en -verordening
- 169 Wet- en regelgeving 1988-1991 Provinciale Grondwaterbeschermingsverordening: uitvoering
- 170 Zuivering 1921-1923 Desinfectie met Chloor
- 171 Zuivering 1950-1989 Filters en filterinstallaties
- 172 Zuivering 1980-1990 Slibproblematiek

## **Personeel**

- 173 ARBO 1981-1991
- 174 Commissie voor Georganiseerd overleg 1969-1991
- 175 Instituut Ziektekostenvoorziening Ambtenaren (IZA) 1980-1990
- 176 Ontslag 1957-1959 Administrateur Van Twist
- 177 Organisatieschema's 1989
- 178 Pensioen 1922-1924 Pensioenadministratie Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen
- 179 Personeelsvereniging 1968-1983
- 180 Rechtstoestandregelingen 1974-1978
- 181 Rechtstoestandregelingen 1980
- 182 Rechtstoestandregelingen 1981-1983

- 183 Sollicitatie 1965 Adjunct-directeur [tot 2015 is voor raadpleging toestemming vereist van de archivaris]
- 184 Stage 1981 E. Asmoredjo
- 185 Varia 1919-1964 correspondentie en rapporten Kilwaterleiding [ongeordend]
- 186 Varia 1965-1991 correspondentie en rapporten Bronwaterleiding [ongeordend]

### **Administratie**

- 187 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1887-1920 Kasboek
- 188 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1927-1944 kasboekje bode Reedijk
- 189 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1887-1895 Journaal
- 190 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1887-1903 Memoriael
- 191 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1887-1899 Grootboek
- 192 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1914 -1916 Kasboek, berekening aandeel 's-Gravendeel
- 193 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1914-1917 (sep) Ontvangsten en uitgaven
- 194 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1917 (okt)-1924 Ontvangsten en Uitgaven
- 195 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1914-1921 Inkoopboek; voortzetting zie invnr. 211
- 196 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1914-1918 Crediteurenboek
- 197 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1916-1921 Verkoopboek; voortzetting zie invnr. 213
- 198 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1914-1917 Debiteurenboek
- 199 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1915-1919 Debiteuren (lijsten, meteropname)
- 200 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1914-1916 Memoriael
- 201 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1914-1921 Journaal; voortzetting zie invnr. 216
- 202 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1914-1922 Grootboek; voortzetting zie invnr. 217
- 203 Kilwaterleiding 1923 (mei)-1956 Kasboekjes
- 204 Kilwaterleiding 1925-1941 (juni) Kasboeken
- 205 Kilwaterleiding 1941 (jul)-1962 Kasboeken
- 206 Kilwaterleiding 1924-1960 Giroboeken
- 207 Kilwaterleiding 1925-1940 Specificatie van kosten en opbrengsten
- 208 Kilwaterleiding 1941-1968 Specificatie van loonkosten
- 209 Kilwaterleiding 1930-1946 Specificatie van kosten
- 210 Kilwaterleiding 1947-1961 Specificatie van kosten
- 211 Kilwaterleiding 1922-1958 Inkoopboeken; voortzetting van invnr. 195
- 212 Kilwaterleiding 1925-1954 Crediteurenboeken
- 213 Kilwaterleiding 1922-1957 Verkoopboeken; voortzetting van invnr. 197
- 214 Kilwaterleiding 1925-1970 Debiteurenboek
- 215 Kilwaterleiding 1925-1961 Memoriaelboeken
- 216 Kilwaterleiding 1922-1953 Journaalboeken; voortzetting van invnr. 201
- 217 Kilwaterleiding 1923-1931 Grootboeken; voortzetting van invnr. 202
- 218 Kilwaterleiding 1932-1959 Grootboeken
- 219 Bronwaterleiding 1971 Memoriaelmap
- 220 Bronwaterleiding 1972 Memoriaelmap
- 221 Bronwaterleiding 1973 Memoriaelmap
- 222 Bronwaterleiding 1974 Memoriaelmap
- 223 Bronwaterleiding 1975 Memoriaelmap

- 224 Varia 1925-1977 Overeenkomsten
- 225 Varia 1939-1991 Onroerend goed: correspondentie, bouwtekeningen, taxaties, eigendomsoverdrachten, verzekeringspolissen, onroerend goedbelasting
- 226 Varia 1925-1927 en 1952-1991 Leningen
- 227 Varia 1953-1974 Schade(vergoeding) Watersnood
- 228 Varia 1957-1992 Verzekeringen
- 229 Varia 1976-1981 Onroerend goed Kilweg 7: vestiging dierenartsenpraktijk
- 230 Varia [zj] Administratieve procedures

### **Jaarverslagen en jaarcijfers**

- 231 Oud-Beijerlandsche Hoogdruk Waterleiding Maatschappij 1929, 1934-1975 Begrotingen, jaarverslagen, jaarcijfers
- 232 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1915 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 233 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1916 Jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 234 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1917 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 235 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1918 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 236 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1919 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 237 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1920 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 238 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1921 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 239 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1922 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 240 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen 1923 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 241 Drinkwaterleiding 's-Gravendeel en Strijen resp. Kilwaterleiding 1924 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 242 Kilwaterleiding 1925 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 243 Kilwaterleiding 1926 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 244 Kilwaterleiding 1927 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 245 Kilwaterleiding 1928 Begroting, jaarverslag (eerste halfjaar), jaarcijfers en specificaties
- 246 Kilwaterleiding 1929 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 247 Kilwaterleiding 1930 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 248 Kilwaterleiding 1931 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 249 Kilwaterleiding 1932 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 250 Kilwaterleiding 1933 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 251 Kilwaterleiding 1934 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 252 Kilwaterleiding 1935 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 253 Kilwaterleiding 1936 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 254 Kilwaterleiding 1937 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 255 Kilwaterleiding 1938 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 256 Kilwaterleiding 1939 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 257 Kilwaterleiding 1940 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 258 Kilwaterleiding 1941 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 259 Kilwaterleiding 1942 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 260 Kilwaterleiding 1943 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 261 Kilwaterleiding 1944 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties

- 262 Kilwaterleiding 1945 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers
- 263 Kilwaterleiding 1946 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 264 Kilwaterleiding 1947 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 265 Kilwaterleiding 1948 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers
- 266 Kilwaterleiding 1949 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 267 Kilwaterleiding 1950 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 268 Kilwaterleiding 1951 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 269 Kilwaterleiding 1952 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 270 Kilwaterleiding 1953 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 271 Kilwaterleiding 1954 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 272 Kilwaterleiding 1955 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 273 Kilwaterleiding 1956 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 274 Kilwaterleiding 1957 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 275 Kilwaterleiding 1958 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 276 Kilwaterleiding 1959 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 277 Kilwaterleiding 1960 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 278 Kilwaterleiding 1961 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 279 Kilwaterleiding 1962 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 280 Kilwaterleiding 1963 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 281 Kilwaterleiding 1964 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 282 Kilwaterleiding resp. Bronwaterleiding 1965 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 283 Bronwaterleiding 1966 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 284 Bronwaterleiding 1967 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 285 Bronwaterleiding 1968 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 286 Bronwaterleiding 1969 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 287 Bronwaterleiding 1970 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 288 Bronwaterleiding 1971 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 289 Bronwaterleiding 1972 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 290 Bronwaterleiding 1973 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 291 Bronwaterleiding 1974 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 292 Bronwaterleiding 1975 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 293 Bronwaterleiding 1976 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 294 Bronwaterleiding 1977 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 295 Bronwaterleiding 1978 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 296 Bronwaterleiding 1979 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 297 Bronwaterleiding 1980 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 298 Bronwaterleiding 1981 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 299 Bronwaterleiding 1982 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 300 Bronwaterleiding 1983 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 301 Bronwaterleiding 1984 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 302 Bronwaterleiding 1985 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 303 Bronwaterleiding 1986 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 304 Bronwaterleiding 1986 Kosten energieverbruik (1969-1986)

- 305 Bronwaterleiding 1987 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 306 Bronwaterleiding 1988 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 307 Bronwaterleiding 1989 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 308 Bronwaterleiding 1990 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 309 Bronwaterleiding 1990 Winstuitkeringen (1987-1990)
- 310 Bronwaterleiding 1991 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 311 Bronwaterleiding 1992 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 312 Bronwaterleiding 1993 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties
- 313 Bronwaterleiding 1994 Begroting, jaarverslag, jaarcijfers en specificaties

### **Waterleidingbedrijf Zuid-Holland-Zuid (WZHZ)**

- 314 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1958-1967 Studiecommissie Organisatie Drinkwatervoorziening Zuid-Holland: Drinkwatervoorziening Hoeksche Waard
- 315 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1974-1981 Regionale Werkgroep Zuid-West (VEWIN)
- 316 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1976-1983
- 317 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1977-1985 Kaarten
- 318 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1979-1985 Stuurgroep integraal onderzoek drinkwatervoorziening Zuid-Holland
- 319 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1980-1981 Concentratie Nutsbedrijven, rapport Krekel Van der Woerd Wouterse bv, regeringsstandpunt en reacties VEWIN
- 320 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1982 Regionale Werkgroep Zuid-West (VEWIN)
- 321 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1983 Regionale Werkgroep Zuid-West (VEWIN)
- 322 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1983 Werkgroep organisatie drinkwatervoorziening Zuid-Holland
- 323 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1984-1985 Regionale Werkgroep Zuid-West (VEWIN)
- 324 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1984
- 325 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1985 (jan-jun)
- 326 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1985 (jul-dec)
- 327 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1985-1987 Juridisch verzet tegen reorganisatieplannen
- 328 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1985-1989 Correspondentie met gemeenten Hoeksche Waard
- 329 Reorganisatie drinkwatervoorziening 1986-1991
- 330 Vorming WZHZ 1984-1986 Arbeidsvoorwaarden
- 331 Vorming WZHZ 1986 Arbeidsvoorwaarden andere waterleidingbedrijven
- 332 Vorming WZHZ 1986 Waardebepaling activa BHW
- 333 Vorming WZHZ 1986-1987 Intentieverklaring en samenwerkingsovereenkomst DWL / BWH
- 334 Vorming WZHZ 1986-1990 Leveringsovereenkomst DWL / BHW
- 335 Vorming WZHZ 1986-1990 Rechtsbijstand
- 336 Vorming WZHZ 1986-1991 Oprichting WZHZ (7 juli 1988), vergaderingen RVC, Bulletin Aquafusie
- 337 Vorming WZHZ 1987-1990 Arbeidsvoorwaarden
- 338 Vorming WZHZ 1987-1991 Overdracht activa BHW aan WZHZ
- 339 Vorming WZHZ 1988-1991 Organisatiestructuur
- 340 Vorming WZHZ 1988-1991 Organisatie- en formatieplannen
- 341 Vorming WZHZ 1988-1992 Overdracht aandelen aan gemeenten Hoekse Waard
- 342 Vorming WZHZ 1990-1991 Automatisering

- 343 Vorming WZHZ 1990-1991 Fusieconvenant DWL / BHW / RED
- 344 Vorming WZHZ 1990-1991 Statutenwijziging 21 november 1991 ivm toetreden overige gemeenten
- 345 Vorming WZHZ 1991 Arbeidsvoorwaarden
- 346 Vorming WZHZ 1991 Salarisstructuur
- 347 Vorming WZHZ 1991-1992 Varia, o.a. plannen en begrotingen

### **Contacten met andere instellingen**

- 348 Commissies 1933-1936 Commissie voor morele steun aan werklozen te 's-Gravendeel
- 349 Commissies 1959-1961 Commissie Drinkwatervoorziening Drechtstedengebied
- 350 Commissies 1981-1985 Commissie Oevergrondwater KIWA
- 351 Commissies 1982-1990 Geschillencommissie Openbare Nutsbedrijven
- 352 Gemeente Dordrecht 1985 Nieuwbouw grondwaterzuivering
- 353 Gemeente Oud-Beijerland 1974-1976 Correspondentie
- 354 Ontwikkelingssamenwerking 1985-1991 Watervoorziening lepradorpen Sumatra e.a.
- 355 Provincie Zuid-Holland 1924, 1988-1989 (Drink)waterleidingverordening
- 356 Provincie Zuid-Holland 1971-1990 Grondwaterwet en Verordening Grondwaterbeheer Zuid-Holland
- 357 Provincie Zuid-Holland 1980-1990 Bodemverontreiniging en sanering Hoekse Waard
- 358 Provincie Zuid-Holland 1990-1991 Waterhuishoudingsplan
- 359 Rijksoverheid 1940-1943 Departement van Handel, Nijverheid en Scheepvaart, uitvoering Distributiewet
- 360 Rijkswaterstaat 1976-1984 Policy analysis for the watermanagement of the Netherlands (PAWN)
- 361 Ruimtelijke ordening 1974-1991 Ruilverkaveling Hoekse Waard Oost
- 362 Ruimtelijke ordening 1975-1981 Correspondentie en kaarten
- 363 Ruimtelijke ordening 1989 MER aanleg TGV
- 364 Stichting Buisleidingenstraat Zuidwest Nederland 1970-1979
- 365 Stichting Buisleidingenstraat Zuidwest Nederland 1979-1991 Jaarverslagen Stichting
- 366 Stichting Buisleidingenstraat Zuidwest Nederland 1980-1991
- 367 Stichting Hoeksche Waards Belang 1977-1988
- 368 Vereniging Krachtwerktuigen 1973-1989
- 369 Varia 1975-1989 Aangifte WVO Zuiveringsschap Hollandse Eilanden en Waarden
- 370 Varia 1981 Waterschap De Grootte Waard, keur, tekeningen
- 371 Varia 1988 Rapport Marktonderzoek Glastuinbouw tabellen

### **Beschermingsplannen (voor inzage is toestemming vereist van de archivaris)**

- 372 Beschermingsplan Alblasserwaard / Vijfheerenlanden 1983 Drinkwaterleiding Alblasserwaard en De Vijfheerenlanden, Meerkerk
- 373 Beschermingsplan Alphen aan den Rijn 1987 Gemeentelijk Energiebedrijf Alphen aan den Rijn
- 374 Beschermingsplan Amsterdam 1988 Gemeentewaterleidingen Amsterdam (GWA)
- 375 Beschermingsplan Arnhem 1985-1987 Gas- Elektriciteits- en Waterbedrijf (GEWAB), Arnhem
- 376 Beschermingsplan Brunssum 1985 Gemeentebedrijven Brunssum
- 377 Beschermingsplan Dordrecht 1985 Waterleidingbedrijf GEB Dordrecht
- 378 Beschermingsplan Elf Gemeenten 1986 Stichting Drinkwaterleiding De Elf Gemeenten, Kamerik/Woerden
- 379 Beschermingsplan Enschede 1984-1985 Waterleidingbedrijf Enschede
- 380 Beschermingsplan Groningen 1986 Waterleidingbedrijven Provincie Groningen (WAPROG)

- 381 Beschermingsplan Groningen 1986-1987 Gemeentelijk Waterbedrijf Groningen
- 382 Beschermingsplan Haarlem 1974-1977 Gemeentelijk Waterbedrijf Haarlem
- 383 Beschermingsplan Hengelo 1986 Gemeentelijk Gas- en Drinkwaterbedrijf Hengelo
- 384 Beschermingsplan 's-Hertogenbosch 1986 Energie- en Waterbedrijf 's-Hertogenbosch
- 385 Beschermingsplan Hoekse Waard 1986-1989 Stichting Bronwaterleiding Hoeksche Waard, 's-Gravendeel
- 386 Beschermingsplan IJmuiden 1985 Waterleidingbedrijf van het Staatsvissershavenbedrijf, IJmuiden
- 387 Beschermingsplan Kampen 1985-1986 Gemeentelijke Nutsbedrijven Kampen
- 388 Beschermingsplan Maastricht 1984 Gemeentebedrijven Maastricht
- 389 Beschermingsplan Nijmegen 1986 Openbare Nutsbedrijven Nijmegen, afdeling water
- 390 Beschermingsplan Noord-Holland 1982-1985 Provinciaal Waterleidingbedrijf van Noord-Holland (PWN), Bloemendaal
- 391 Beschermingsplan Noord-West-Brabant 1985 NV Waterleiding Maatschappij 'Noord-West-Brabant', Breda
- 392 Beschermingsplan Oisterwijk 1984-1986 Gemeentelijk Gas- en Waterleidingbedrijf Oisterwijk
- 393 Beschermingsplan Oost-IJsselmonde 1985 Waterleidingbedrijf Oost-IJsselmonde, Ridderkerk
- 394 Beschermingsplan Oostelijk Gelderland 1986 NV Waterleiding Maatschappij Oostelijk Gelderland, Doetinchem
- 395 Beschermingsplan Renkum 1985-1986 Gas- en Waterbedrijf der Gemeente Renkum
- 396 Beschermingsplan Rotterdam 1982 Drinkwaterleiding Rotterdam (DWL)
- 397 Beschermingsplan Tilburg 1986 NV Tilburgsche Waterleiding-Maatschappij
- 398 Beschermingsplan Waalwijk 1978-1987 Waterleidingbedrijf der Gemeente Waalwijk
- 399 Beschermingsplan Wassenaar 1985 Gemeentelijk Energie- en Waterbedrijf Wassenaar
- 400 Beschermingsplan Weert 1986 Drinkwatervoorziening Gemeente Weert
- 401 Beschermingsplan Westland 1984-1989 Westlandsche Drinkwaterleiding Maatschappij (WDM), Monster
- 402 Beschermingsplan Zuid-Kennemerland 1986-1990 Waterleidingbedrijf Zuid-Kennemerland, Haarlem
- 403 Beschermingsplan Zuid-West-Nederland 1990 NV Watermaatschappij Zuid-West-Nederland (WMZ), Goes
- 404 Werkgroep Beoordeling beschermingsplannen van waterleidingbedrijven 1974-1983
- 405 Werkgroep Beoordeling beschermingsplannen van waterleidingbedrijven 1984-1985
- 406 Werkgroep Beoordeling beschermingsplannen van waterleidingbedrijven 1986-1991

### **Ontwikkeling en verkoop software**

- 407 Computer 1980-1985 Philips en Troost Systeemcentrum
- 408 Computer 1981 Verbruikers informatiesysteem nutsbedrijven (VEEN/VEGIN/VEWIN)
- 409 Computer 1981-1982 Informatiedagen
- 410 Computer 1981-1986 Verkoop software door BHW
- 411 Computer 1983 Verbruikers informatiesysteem (Troost Systeemcentrum)
- 412 Computer 1986-1987 Gebruikersoverleg software en overdracht aan T&T Automatisering
- 413 Computer 1979-1984 Varia